

แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับชุมชน
ในการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ
คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

31 มกราคม 2561

ด้านการบริหารจัดการ

- ชุมชนควรมีการรวมกลุ่มการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมีโครงสร้างการทำงานที่แบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจน และดำเนินธุรกิจชุมชนด้วยหลักธรรมาภิบาล
- ชุมชนควรมีกระบวนการมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ในการทำการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- ชุมชนควรให้ความสำคัญกับแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยคนในชุมชนเพื่อประโยชน์ของชุมชน
- ชุมชนควรมีการเพิ่มพูนความรู้ในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม การบริการและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ
- ชุมชนควรมีกฎระเบียบของชุมชนที่ชัดเจน โดยรวมถึง กฎระเบียบการกระจายรายได้ การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว และกฎระเบียบการลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว
- ชุมชนควรมีข้อควรปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน
- ชุมชนควรมีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม โดยมีการปฏิบัติตามอย่างเหมาะสม
- ชุมชนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชน
- ชุมชนไม่ควรสนับสนุนและไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ กิจกรรมทางเพศ ยาเสพติด แรงงานเด็ก และการดูแลสัตว์ที่ไม่เหมาะสม
- ชุมชนควรมีการบริหารจัดการบัญชีและการเงินที่โปร่งใส ตรวจสอบได้
- ชุมชนควรมีข้อมูลการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องและเชื่อถือได้
- ชุมชนควรพิจารณาเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กร หน่วยงาน หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- ชุมชนควรมีการติดตามประเมินผลการท่องเที่ยวว่าสอดคล้องกับข้อกำหนดและกฎระเบียบของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านเศรษฐกิจ

- ชุมชนควรมีหลักการในการตั้งราคากิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและพร้อมเจรจากับผู้ประกอบการให้เป็นที่ยอมรับทั้ง 2 ฝ่าย
- ชุมชนควรมีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นในการนำเสนอสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เช่น ของที่ระลึก อาหารท้องถิ่น เป็นต้น
- ชุมชนควรมีการเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชนเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น พาหนะเดินทางในท้องถิ่นของชุมชน แม่บ้าน นักสื่อความหมายชุมชน เป็นต้น เพื่อมุ่งเน้นการกระจายรายได้ให้เข้าถึงในชุมชน
- ชุมชนควรมีการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวเพื่อวางแผนการตลาดที่เหมาะสม
- ชุมชนควรมุ่งเน้นตั้งเป้าหมายการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวมากกว่าปริมาณนักท่องเที่ยว
- ชุมชนควรมีการจัดสรรผลกำไรบางส่วนเพื่อนำไปพัฒนาชุมชนในรูปแบบต่างๆ

ด้านสังคม

- ชุมชนควรมีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตท้องถิ่น
- ชุมชนควรมีกิจกรรมที่ออกแบบให้นักท่องเที่ยวสามารถลงมือทำ และมีประสบการณ์จริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยวได้
- ชุมชนควรมีความสามัคคี และร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของชุมชน

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ชุมชนควรมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น ส่งเสริมแนวคิดและการปฏิบัติตามหลักการ 3 R ได้แก่ การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) การลด (Reduce) และการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Recycle) อีกทั้งมีการใช้วัสดุที่ย่อยสลายง่าย ใช้วัสดุจากธรรมชาติ และลดการใช้พลาสติกและโฟม
- ชุมชนควรส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ โดยการส่งเสริมกิจกรรมเดินเที่ยว ใช้จักรยานเดินทาง ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ส่งเสริมการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น
- ชุมชนไม่สนับสนุนการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อระบบนิเวศ
- ชุมชนควรร่วมปลูกจิตสำนึก และส่งเสริมแนวคิดด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ด้านการบริการและความปลอดภัย

- ชุมชนควรเป็นเจ้าของที่ดีโดยมีจิตบริการอย่างเท่าเทียม และสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความประทับใจ
- ชุมชนควรมีการบริการที่สร้างความพึงพอใจต่อนักท่องเที่ยว โดยเน้นสร้างความเข้าใจและความซาบซึ้งในทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น
- ชุมชนควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเพื่อปรับปรุงพัฒนาการให้บริการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
- ชุมชนควรมุ่งเน้นการรักษาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- ชุมชนควรมีการพัฒนาทักษะการบริการและการสื่อสารเพื่อสร้างการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว
- ชุมชนควรมีความพร้อมและยินดีดำเนินงานร่วมกับผู้ประกอบการที่เหมาะสม
- ชุมชนควรมุ่งเน้นยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งสุขอนามัยในการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว
- ชุมชนควรปฏิบัติตามและซักซ้อมการบริหารจัดการกรณีฉุกเฉินต่างๆ เพื่อความปลอดภัยสูงสุดสำหรับนักท่องเที่ยว

ข้อมูลอ้างอิง

1. เกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศไทย (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ)
2. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย (TEATA)
3. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (TRTA)
4. ข้อเสนอแนะในแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับชุมชนในการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ จากชมรมเครือข่ายส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่พิเศษ (ชคพ.) และเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนอันดามัน
5. ผลการสัมภาษณ์ความต้องการของผู้ประกอบการในงาน ท่องเที่ยวไทย เก้าถึงชุมชน วันที่ 14 – 17 ธันวาคม 2560 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน)

6. Community Based Tourism Partnerships Handbook for Tour Operators (Thailand Community Based Tourism Network Coordination Center and Thailand Community Based Tourism Institute, Potjana Suansri and Peter Richards)
 7. ASEAN Community-Based Tourism Standard (The ASEAN Secretariat)
 8. Canada's Code of Ethics & Guidelines for Sustainable Tourism (Park Canada & Tourism Industry Association of Canada)
 9. World Charter for Sustainable Tourism (World Summit on Sustainable Tourism +20)
-